

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Soranerbladet

NR. 5 MAJ 1973 58. ÅRGANG

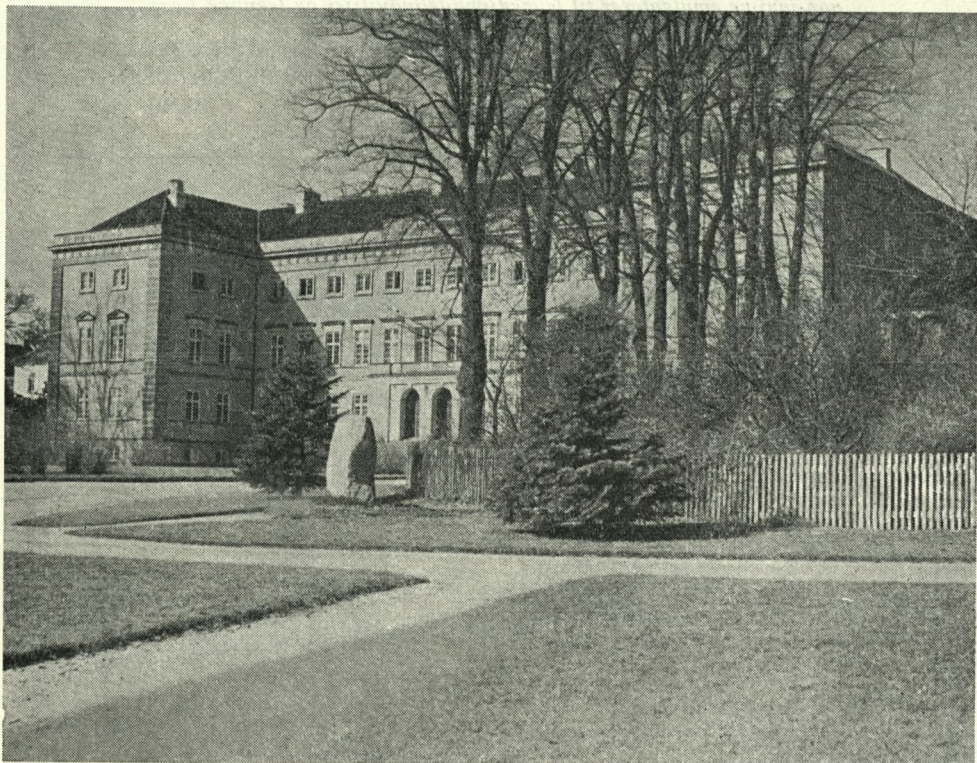

Foto: Hagan Hasselbalch

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND

Alle henvendelser om annoncer bedes rettet til
Sornerbladets ekspedition

v/Erik Sanders
SNAPTUN

8700 Horsens - Tlf. (05) 68 34 00

EMULSION ^{A/S}

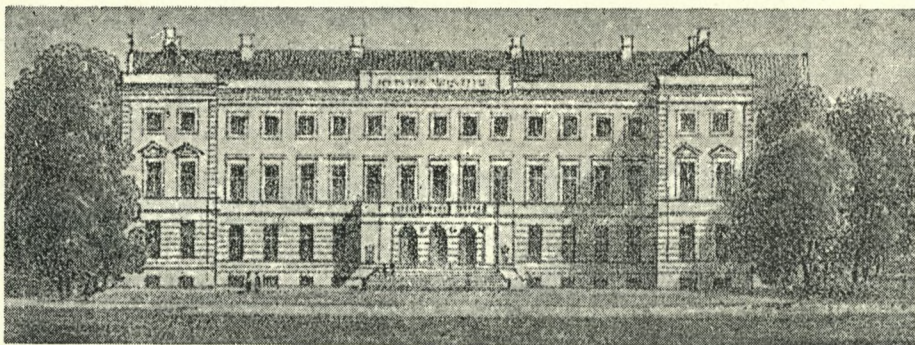
non-ioniske emulgatorer til fødevarerindustri og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
JUELSMINDE

SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
KØBENHAVN V

**Mere øl.
Mere smag.
Mere stemning.**

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORÅNER-BLÅDET

MAJ

58. ÅRGANG

NUMMER 5

Sorø skole omkring 1730

Ved Torben Glahn

Da Sorø skole nedlagdes i 1737, havde den længe været dårligt besøgt. Ditlev Wibe, Norges statholder, skriver således i januar 1729: »Stiftamtmand von Osten, som nu til Bergen er opreist, ved hans Nærværelse berettede mig at Sorøs Skole ickun er udj en meget slet Stand, og det i mangel af Skickelig Studerende Ungdom«.¹)

Wil. Aug. v. d. Osten havde nær tilknytning til Sorø. Selv havde han besøgt skolen i tiden mellem 1713—16, og hans farbroder Jacob Frantz v. d. Osten var 1712—35 skolens forstander. Den yngre v. d. Osten skulle i øvrigt snart få skolens problemer nærmere ind på livet, for i 1735 afløste han farbroderen både som amtmand og skoleforstander, og det blev hans forslag i 1736 om ændring af fundatsen, der førte til afvikling af skolen og forberedelsen til stiftelsen i 1747 af det ridderlige akademi.

Når en kostskole ikke går godt, kan der være flere grunde. Menigmand vil sikkert straks spørge, hvordan er styrelsen, hvordan er rektor, og skoledrenge vil nok — til alle tider — føje til: og hvordan er maden? Anderledes var det ikke dengang, og vitterligt var det både rektor og kosten, der fik skylden for miseren. Det udartede til en fantastisk strid mellem de tre parter: forstander og rektor på den ene side, spisemesteren på den anden. Der var hårde klager over maden, og spisemesteren fik flere alvorlige advarsler, uden at det hjalp. Meget teatralisk skriver rektor Sneedorph 30. 12. 1729 til skolens forstander amtmand v. d. Osten:

»At ikke da den forbandelse, Gud truer at straffe med i tredie og fierde Leed, skal slet falde paa mig, som den ringeste og Daglige tilsyns Mand ved Skolens Spisestue, for den store Uret de spisende Lærere og Discipler der længe

haver lidt og endnu daglig liider og for de Suk de derover drage til mangan Fortræd, da ...« ja, da indanker han sagen for forstanderen.

v. d. Osten fandt nu ,at målet var fuldt. Han afskedigede på egen hånd spisemesteren Jochum Friederich Holst og meddelte det samtidig til inspektionen i København og tilføjede tillige, at den elendige mad var skyld i, at sognepræsten i Hasle-Bråby, Ludvig Heerfordt (selv gammel soraner) (for dend aarsag« har taget sin søn ud af skolen »siden october Monath«. Det var dog ikke alvorligere, end at sønnen Jacob, der havde begyndt sin skolegang 29. juni, snart efter fortsatte og blev student fra Sorø i 1735.

Men spisemesteren ville ikke finde sig i denne behandling, og i et brev, hvis begyndelse er fuldt så teatralisk som rektors, førte han krigen over i fjendens lejr:

»Om noget Menniske har Aarsage, at udbryde og sige: Vandene gaar mig til Siælen, thi de Mægtige Reyeste sig imod mig, kand ieg med ald føye og med en god Samvittighed udbryde der med; thi naar ieg anseer, min itzige deplorable tilstand med Hustrue og 4re u-myndige Børn, som betages det daglige brød, paa saa uchristelig maade, finder vel en hver Christen min trang og Ælendighed; Ieg vil Ey, med et stort preludium, søge at oplive Deres Excellences og Høyædle Høyærværdigheds Øren, at anhøre min nød og Klage, thi det er bekiendt ,at de nødtrengende hos dem finder hielp. ...

In Anno 1728 skal hr. Rector Sneedorph have for hans Kongl. Mait. andraget ,at Skolens Slætte tilstand hafde sin oprindelse af den slætte Spise Skolens personer møde ... Men at ieg icke der udi er mindste Aarsage, agter ieg at gotgiøre, icke allene det, men endog at all skylden derfor er og bør være

hr. Rector Sneedorphs haarde omgang med Skoelens personer, for at bringe dette til at finde stæd for Deres Excellence samt Høyædle Høyærværdighed, understaaer ieg mig at andføre 2de passagers.

For 4 à 5 Aar siden Fastelavn Mandag, lod Rector Sneedorph 2de af Skoelens da værende personer navnl. Michael Sundt og Christoffer Schøller, mueligt for børne forseelse, nøgen udklæde udi Skoelens Borgerstue, og af en hver decipel give 3de Slag, da den første saadan Straf havde udstaaet, som Rector ey syntes at være nok, diciplene hafde slaget, hudflettede han ham selv, da nu dette var skeed ,skulde den anden her and, imidlertid ligesaadan execution skeede, maatte den første staae nøgen da det var meget kolt, og da den straf var over, maatte en hver af dem 3de gange læse dette Vers: min ungdoms brøst og u-fornuft etc. Efter denne execution bleve de begge svage.

Een anden Historie. Dend 23. Febr. 1727 løb Slotsforvalter Voigts Søn paa Friderichsberg efter hand af Rector Sneedorph var slagen blaae og blodig, af Skoelen og hiem til sine Forældre, og kom icke meere tilbage. Disse 2de sandfærdige passager ere den rette Aarsage til Skoelens undergang og icke Spisningen. ...

Det var grove beskyldninger mod rector, men bortforklarer jo ikke, at maden var elendig. Striden var da heller ikke sluttet med det. Inspektionen i København var utilfreds med, at v. d. Osten egenmægtigt havde afskediget Holst og mente ,at sagen skulle for en højere instans. Det kom den da også, endda for selveste højesteret, og den varede flere år! Da dommen endelig faldt, gav den forstanderen ret og stadfæstede Holsts afskedigelse.

I april 1734 siges det, at kommissionen brugte 6 bøger papir til sagen, og

SORØ-TUR

Lørdag den 26. maj

Vi møder i Sorø 09.25 (tog fra København 08.25), og så med bus til byen, V. Broby kirke, skovene og meget mere. »Frokost i det grønne«.

Pris (foruden togbillet) 5,00 kr.

Tilmelding til Sv. Clausen 13 51 05, Amaliegade 21, inden 21. maj.

Madpakke medbringes.

at der var afhørt mellem 50—60 vidner. Vi er afskåret fra at følge forhandlingerne, for højesterets arkiv, såvel som Sorøs justitsprotokoller er brændt.

Men nu den anden part — rektor Sneedorph? Uden tvivl var han en hårdhændet pædagog. Ikke for ingenting var han uddannet smed af profession. Men til hans undskyldning tjener vel også, at eleverne nok som helhed var nogle hårde halse. De var jo halvoksnede, flere meget nær en snes år, og slet ikke så få over de 20, når de dimitteredes fra Sorø, og både Bacchus og Venus dyrkedes flittigt af disciplene. Man måtte forsyne vinduerne i skolestuerne med jernstænger for at hindre eleverne i om natten at »praktisere sig« ud den vej for at søge værtshuset.

Nu er det da heller ikke for at for-

følge den gamle rektor i hans grav, at endnu et eksempel på hans voldsomme temperament skal fremdrages, men for at give et indtryk af skolen og livet der i pietiemens strenge tidsalder.

En dag modtog inspektionen i København følgende brev fra stiftsbefalingsmand Ulrich Kaas:

Deris Excellence. Høiædle og Velbaarne Hr. Stift Amtmand samt Høiædle og Høiærværdige Hr. Biskop!

Hvad een af mine Sønner, navnlig Søren Dorn mig paa sin broders Jochum Dorns Vegne, under 3 hujus har tilmeldt, anlangende Rector Snedorfs haarde medhandling mod min Søn Jochum Dorn, vilde Deris Excellence og Høiædle Høiærværdighed af indsluttede Min Søns Copie brev fornemme. Saa nødig som jeg vilde at mine børns forseelser skal blifve ustraffede, så fortrydelig og Chagrinert er det mig, at erfare, at de paa saadan maade Pidskes og hudflet-

tes, at de desformedelst skulde tage skade paa deres Sundhed og Lemmer, hvilket om skeep, ieg ey veed af Rector Snedorf kand nyde Reparation for, og om end Reparation var at faae, var det mig og (min) kiæreiste een daglig gremmelse. Jeg er nu begreben i at betænke min afreysse, og besørge, hvis efterlades maae.

Min Leylighed er det ey, for Mr. Snedorfs skyld at tage mine Søner af Scholen efter at deris meeste Schole-tiid er passeret, at efterlade dem under hans Gouvernement efter saadan medhandling, holder ieg og betænkelig. Men forijnden ieg i dette kand tage nogen fast Resolution, har ieg fundet tienlig at udbede mig Deres Excellence og høiædle Høyærværdigheds assistance for at faae den rette sammenhæng oplyst; Til den ende ieg herved ydmygst og tienstl. beder, at Deris Excell: og Høiædelighed vilde ved Conference Raad von der Osten foranstalte Tingenes undersøgning og behage Deris her udijnden giørende for anstaltning mig at tilmelde. Der efter ieg mig tiltale til Rector Snedorf forbeholder. forbl.

Khafn. 4 Marts 1732.

Ulric Kaas.

Copie af min Søn Søren Dorns brev af 3 Martij 1732

Den rette Aarsage hvorføre ieg nu skriver, er at lade Hierte Papa og Mama Vide, at min Broder skeer stor uret af Rector, thi i Fredags d. 29de Febr. gav Rector ham over 30 handtager, og siden slog ham på ryggen med riset, saa at da han klædde sig af, endog hand hafde sine Klæder paa, da hand fick huggene, og hertil havde Rector ingen Aarsag, uden hand havde skrevet et Eeneste Græsch ord galt, dette skeede om formiddagen Kl. hen imod 10. Kl. 11 gick vi Andre tilbords, men Jochum blev tilbage og da vi kom fra bords igien, laae hand paa Sengen, og Var gandske fra sin Sands og havde derhos megen gal snak, og kunde icke kiende

nogen, hverken Rector eller mig, Badskiæren blev da hendtet og aarelatte ham strax, derefter laae hand til Kl. 3 førend hand kunde Sandse noget, og imidlertid talte Indtet siden hand blev aarelat. Der efter begyndte dog at tale Viiseligen, men viste ey at hand var aareladt, icke heller hvad hand imidlertid var skeed. Rector hafde og forhen alstille trued ham at hand ville brav piine hans kiød, og at hand skulle icke have ret gott hos ham, dertil og skiendt paa ham for hand holdt sig skickelig med Lintøy.«

Det var en alvorlig sag. Rektor indsendte en forsvarsskrivelse, der omtales i Sorøbogen (bd. 1 s. 538). Originalen samt forskellige andre dokumenter, der i den forbindelse omtales, synes mærkeligt nok nu forsvundet fra de pågældende pakker på landsarkivet. Men sagen indbragte rektor en alvorlig reprimande:

»Clarissime Dne Rector!

I hvor vel Hr. Stiftsbefalingsmand Kaas kunde haft billig aarsag at tiltale D.num Rector for den haarde medfarth mod hans Søn, saa efter gifver Hand dog den Sag i henseende til at begge hans Børn fremdeelis blifve ved at søge Sorøe Schole. Vi derjmod kunde ey andet end meget alvorligen formane Dn. Rectorem at de, her efter entholde dem fra saadan haardhed enten mod bem'te Hr. Stiftsbefalingsmand Kaases Børn, eller andre Scholens Disciple. Det er Dennem vel endnu i frisk minde, at ieg Christen Worm nogle gange hafver givet Dem lige erjndringer, endog i Forstanderens Høiædle og Velbaarne Hr. Conference-Raad von der Ostens Ofverværelse, frugter nu denne advarsel ei meere end de forrige, da nødes ieg omsider til ,meget ugierne, at giøre mit Embede mod Dennem som een Lærere, der utilbørligen straffer Sine Disciple, hvilket hvorledes maatte udfalde, sligt

kunde de læse i Deris Kongl. Mayts Al-
lernaadigste lov libr. 2. Cap. 18 art. 11
pag. 351.

Vi forbl.

Khaf. d. 22 April 1732

J. L. v. Holstein

C. Worm

Det er mærkeligt at tænke på, at
denne strenge rektor fra en i sig selv
mørk og snæversynet tid, at han er
fader til den følsomme Jens Schielderup
Sneedorff, der blev professor ved det

akademi, der afløste skolen, en fin og
ridderlig skikkelse, der, således som
hans biograf K. F. Plesner skriver, ikke
blot står som en værdifuld type på den
oplysningstid, der har skabt det mo-
derne menneske, men på det bedste i
dansk kultur.

¹⁾ Wilh. Lassen: Biskop Mats Medel-
fars descendenter Wibe og Lund. 1901
s. 305. — Kilderne til den øvrige frem-
stilling er Sjællands bispearkivs kopi-
bøger samt en pakke sammesteds betit-
let »Commune sager«.

Batøk-Dyst

Soransk Samfunds jyske afdeling indkalder inter-
esserede til en komsammen Grundlovsdag

tirsdag den 5. juni 1973 kl. 15.30

på restaurant »Skovmøllen« ved Moesgaard, ca. 7 km
syd for Aarhus.

Efter batøk'en er der mulighed for at bese Forhisto-
risk Museum på Moesgaard, der har åbent til kl. 17.00.
Senere samles man til en lille spisning på »Skovmøl-
len«, der for 20 kr., excl. drikkevarer, tilbyder varme
og kolde anretninger »så rigeligt, at man bliver mæt
af det«.

Batøkkæppe i passende tal vil blive søgt fremskaf-
fet.

Tilmelding, med angivelse af adresse og eventuelt
telefonnummer, **senest ugedagen før** (af hensyn til
restauratøren) til undertegnede.

J. Borch Jacobsen

Søholt Allé 10, 8600 Silkeborg

tlf. (06) 82 45 21

Formandsskifte i Soransk Samfund

Hovedbegivenheden på Soransk Samfunds generalforsamling den 26. april var Jonas Bruuns tilbagetræden efter fire år som formand og valget af Robert Riis som ny formand.

Skiftet og generalforsamlingens forløb i øvrigt omtales her i et ret knapt referat, fordi det på denne måde kan lykkes at bringe medlemmerne nogenlunde hurtigt besked. Disse linier presses under ombrydningen med ind i det nummer, der allerede skulle have været sendt ud omkring 1. maj. Forsinkelsens årsager og deres sammenhæng er ikke fuldt belyst, men redaktøren er dog nogenlunde sikker på, at der denne gang er mest mening i at henvise til strejken og dens eftervirkninger.

Jonas Bruun indstillede på bestyrelsens vegne Robert Riis til valg som medlem af bestyrelsen og gjorde det klart for forsamlingen, at bestyrelsen ville være sindet straks at vælge det ny medlem til formand. Og det gik som planlagt og smukt illumineret af forskellige taknemligheds- og bifaldsyttringer.

Efter at dirigenten Erik Severinsen havde fået stærk tilslutning for sin formulering af en tak til Jonas Bruun, talte også Schjærff, Niels Bonnesen, (1902) næstformanden Sv. Clausen og Herluf Krog-Meyer. Schjærff havde dels en meget personlig tak til Jonas, der havde vist sig som den mest forstående kammerat og ven, men desuden udtalte han et håb om, at Soransk Samfund også i fremtiden måtte kunne glæde sig over Jonas' ualmindelige talemåder, der udspringer af et rigt og fint sind. Niels Bonnesen takkede særligt for den måde, de døde kammeraters navne var nævnt af formanden. Krog-Meyer hylkede Jonas for alt det initiativ, han havde udfoldet og føjede dertil en bemærkning om, at han havde været en overordent-

lig behagelig og rar formand. Clausen ønskede at sige en stor tak for den fornøjelige måde, Soransk Samfund var blevet ledet på i de sidste fire år, også han var optaget af at fremhæve den afgående formands usædvanlige oratoriske evner.

Jonas Bruuns afskedsord var formet i afdæmpede, stilfærdige vendinger med udtryk for taknemlighed over for medlemmerne og bestyrelseskollegerne og med stærk betoning af det, der giver Soransk Samfund værd, en ånd med særlig livskraft, en følelse af, at man kommer hinanden ved, kærlighed til Sorø og til skolen og virket som bro mellem gamle soranere og skolen, som den er i dag. Ikke som noget sentimentalt, men en reel ting, en virkelig fælles interesse. Med blikket vendt mod fremtiden sagde Jonas, at han håbede, Robert Riis ville møde den samme samarbejdsvilje, som han selv havde mødt.

Den ny formand sagde, at han havde følt en vis ubehagelig nervøsitet, da han fik opfordringen til at overtage formandshvervet, men han havde sagt Ja med megen forventning om den glæde, han selv ville kunne opleve i Soransk Samfund og tillid til, at han ville kunne regne med hjælp. Han ønskede at sige et »Tak, fordi I ville have mig«.

Foruden Robert Riis skulle der vælges endnu et bestyrelsesmedlem, idet Starup ikke ønskede genvalg. I stedet ble vjunioreren Stefan Borg-Hansen (72) valgt. Den øvrige del af generalforsamlingen forløb uden usædvanligheder og med godkendelse af formandsberetningen om den betydelige foreningsaktivitet (her skal noteres en varm tak til fru Wille Møller, Sorø Husholdningsskole, for madkurset). Derefter godkendelse af de mange regnskaber og tak til kassereren og revisoren.

Data om de to formænd

Jonas Bruun, født 3. juli 1911, student (n) 1929. Cand. jur. 1937, højesteretssagfører 1952. I bestyrelsen for Soransk Samfund 1943-44 og 1945-48. Formand 1969-73.

Robert Riis, født 2. november 1922, student (m) 1941. Cand. jur. 1948. Direktør i Creditkassen for Landejendomme i Østifterne 1967. Nu direktør i de fusionerede Forenede Kreditforeninger. Formand for Soransk Samfund 1973—.

Soraner-Cricket

Forår 1973

Nu nærmer cricket-sæsonen sig atter, og C. C. SORANERNE kan ikke kraftigt nok opfordre gl. soranere til at komme og spille med. Klubben har i de senere år kun fået meget få nye medlemmer og savner i høj grad medlemmer fra de yngre årgange.

HAR DU DERFOR BLOT DEN MINDSTE LYST TIL AT SPILLE CRICKET, SÅ MELD DIG IND I C. C. SORANERNE.

Vi træner normalt tirsdag og torsdag fra kl. ca. 17.00 på Gentofte Stadion og starter på træningen omkring 1. maj. Yderligere oplysninger kan indhentes hos Sidney Nørgaard SU 5058.

Vi har et hold i 1. division og ét i 3. division øst, og alle medlemmer, der blot udviser den mindste form for aktivitet, plejer at komme på et af holdene ind til flere gange hver sæson.

Sæsonen 1972 sluttede med en 7. plads til førsteholdet, mens andeholdet med sædvanlig omhu holdt sig i 3. division.

Turneringsplanen for 1973 er udsendt, og i pokalturneringen lægger Soraner I ud mod KB og Soraner II mod Roskilde. Disse kampe skal være afviklet senest 23. april, og vi har forhåbentlig stadig et par hold med i turneringen, når disse linier læses.

I den ordinære turnering lægger 1.-holdet ud mod nyoprykkede Sorø C. C. den 13. maj og siden følger følgende kampe:

- 20. maj Soraner I – Svanholm
- 26. maj Ringsted II – Soraner II
- 27. maj Soraner I – KB
- 31. maj Soraner II – Nykøbing F.
- 3. juni Skanderborg – Soraner I
- 3. juni Køge – Soraner II

Spilletiderne vil være at finde i dagspressen, hvis der ledes i de rigtige aviser.

Borcher

Frokosten på Grand Café d. 5. april 1973

Restauranten havde gættet helt rigtigt denne gang: der var dækket til 16, og kl. 12.17 kom *Willert* (1930) som den sekstende. Han nævnes specielt, fordi det var første gang vi så ham til frokosten; ellers var det en skøn som blanding af folk, der kun viser sig med års mellemrum, og af dem, der kommer så godt som hver gang, fordelt 1902-1971, deriblandt 3 × 1909 og 2 × 1913.

Det prægede dagens taler, at *Jonas Bruun* (1929) går af nu efter 4 år som formand. I den anledning sagde *Bonnesen* (1902) og *Mackeprang* (1913) ham nogle pæne ord, og det viste sig sandelig, at *Bruun* også syntes, at det var nogle rare mennesker, der sad her i »kredsen man ser hyppigst, og hvor man hygger sig i uforpligtende sam-

vær«. Han pointerede i samme forbindelse, hvor meget den åbne kontakt – »skikkelig og venlighed« – havde glædet ham, som han havde mødt hos de unge medlemmer.

Clausen (1925) overbragte en lade-sig-drikkelabel hilsen fra vore trofaste kammerat i Nebraska *Hans Nicolai Hansen* (1905). Derefter kom vi på skift, og tværs over bordet til at tale om cognac, fulde mænd på Vesterbro i 1930'erne, om at ungdommen er god nok, madlavning, Mackeprang, Platons »Phaidon«, Holten på Kreta, – BATØK KRISTI HIMMELFARTSDAG den 31. maj og SORØ-TUR den 26. maj.

Ved nachspiel'et på Hviids Vinstue dukkede yderligere *Anders, Astrid, Elsebet* og *Lis* op, så i det hele kan vi godt sige 20 fremmødte.

Næste gang er torsdag den 3. maj, og derefter bliver det den 7. juni.

N.Sx.

Pluk i gamle skatteregnskaber fra Sorø Ved Torben Glahn

I

Der har alle dage været forunderlige ting, man skulle betale skat af. I 1710 var der således en skat på »Paryqver, Topper og Carosser«. I vor tid, hvor man ofte forsøger sig med at plukke håret af en skaldet, var det måske en idé at genoptage også den skat. Dengang var det ikke ualmindeligt, at man angav sin næste, hvis man troede, han snød i skat. En Sorøborger *Henrich Issings* hustru blev således angivet for at have båret »top«, men byfogeden,

som var ansvarlig for skattebetalingen kunne meddele, at hun hørte til den kategori af »Qvinder, som om Helligdagene bare de Huer, paa hvilke vare heftede toe eller tre Strimler udi smaa runde piber uden nogen top«, og han havde udtrykkelig forespurgt, – de var fri for at skulle betale skat.

Og en anden borger *Christen Maller*, som var blevet angivet, slap for paryk-skat. Han var nok »anteignet for »Peryqve, dog er hand ei for noget blevet beregnet, thi Peryqven er icke 4 Skilling værd, hand er og en meget fattig

Mand, haver ei heller noget Haar paa Hovedet, men er gandske Schallet og derfor er Høiligen for Aarsaget at hielpe sig med Peryqve og exiperer Forordnin, at saadanne maa Allernaadigst være forschaanet.«

Hos Maren sal. Søfren Munckes havde angiveren stukket 3 studenter, men også der viste det sig, at han var på vildspor. Den ene »Hans Gjørstinge« (Gyrstinge) boede slet ikke hos præsten, men besøgte kun sin bror »Glob Gjørstinge«, som boede der.

Brev fra Tanzania

Hermed et det man kalder »brev til redaktionen« fra Dar es Salaam, Tanzania. Jeg er ikke det, man kalder »Soraner-fanatiker«, men det er lige godt hyggeligt at modtage bladet under fremmede himmelstrøg – ikke mindst når forsiden januarbillede fra »Trekanten« lader imaginære snefnug dale kølende ned over Dar es Salaam, hvor termometret står på 36° C.

Og hvorfor skriver jeg så. Tja, jeg har jo allerede angivet, at det er vældig hyggeligt – og med hygge er der vel altid forbundet en eller anden form for »tryghed« (?) – at læse om foreningsanliggender, Soranerfrokoster, taler og meget andet godt fra de soranske cirkler. Ud over de mange vinduer i os, som skilter med ærgerrighed, fremskridt, revolution og sex er der også et hjørne, som mumler om institutionelt monarki, krummelurer og elskværdig pænhed – og her kommer Soranerbladet ind. For her er s'gu da det hjørne, som vi af og til synes er mægtig sjovt – og som sagt »hyggeligt« – at pleje.

Vist har Kurt Stecher (R 49) da ret, når han skriver, at bladet indeholder »masser af artikler og kronikker om gamle hæderkronede, for det meste dø-

de, elever«, snobbekalendere og meget mere i sin artikel »Skolen, bladet og udviklingen« (nr. 1/73) – ja, undskyld, jeg er lidt bagefter – men når han så skriver om »tidens jag«, melder jeg pas. Tidens jag er en evig støvet sensation, som man kan lade dagspressen om at dække eller om man vil jage. Det kan ikke være Soranerbladets opgave. Hvad der derimod kunne være bladetets opgave ud over at forsyne os med interessante oplysninger om *hedenfarne* gammelsoranere, var at lægge mere vægt på *nulevende* soranere og gammelsoranere. Bladet hedder trods alt SORANERBLADET. Så vidt jeg ser det, skulle der ikke være noget til hinder for at alliere sig med skolebladsredaktionen og simpelt hen få en korrespondent til Soranerbladet, som kan fortælle lidt løst og fast om livets gang på skolen. Hvordan skolen måtte se på et sådant forslag, ved jeg ikke, men det ville i hvert fald interessere gammel-soranerne.

Dernæst ville jeg mene, at det kunne være meget skægt med f. eks. et bitte indslag fra udenlandssoranerne, hvor som helst man måtte træffe dem. Jeg opfordrer derfor mine landflygtige fæller til at give sig til kende i bladet med et par stikord og kan selv passende indlede.

Bortset fra min søde kone, som er Sorøaner – altså ikke »Soraner« (!) – regnede jeg med at kunne være så nogenlunde i fred for racen hernede i Tanzania. Men nej. For et stykke tid siden besteg jeg en krikke ude på byens rideskole og syntes at genkende et ansigt fra de soranske breddegrader blandt de andre stolte ryttere.

Var det ikke... jo, det måtte da være... Og det var såmænd en køn, kvindelig kending, Helle Rosendahl – tidl. Helle Marcussen (S 55 ?), som er gift med Torben Rosendahl (S 50 ?).

Han arbejder for et svensk ingeniørfirma, Sveco, som leder af et stort vej-

og vandanlæg, mens jeg selv arbejder som rådgiver for den tanzanianske andelsbevægelses generalsekretær, udsendt af DANIDA.

Vi var selvfølgelig ikke længe om at finde et par gode aftener, hvor vi kunne sludre lidt Sorø og lidt mere Tanzania og andet aktuelt stof. Men det er en anden historie.

That's all folks!

Med venlig hilsen
Georg Lemke
(S 54)

P.S. Jeg vil lige gøre opmærksom på min mands fejltagelse - selv om jeg ikke har gået på Sorø Akademi, er jeg stadig »Soraner«.

Med venlig hilsen
Grethe Lemke

Sejr til skolen

Søndag den 18. marts mødtes 17 morgenfriske gammelsoranere med 11 nuværende elever, og udkæmpede den årlige kondidyst ved orienteringsløbet i Sønderskoven.

Da der ikke var andre discipliner end orienteringsløbet, var det kun løbstiden, der var pointgivende, og selv om »de gamle« ved Arne Krog, Lars Skov Andersen, Peter Müller havde den hurtigste gruppe, vandt skolen med en gennemsnits-løbetid på 1.08,50 mod 1.16,36. den hurtigste gruppe gennemførte de godt 7 km på 59 min.

Ved den efterfølgende sammenkomst på skolen diskuteredes en genoptagelse af disciplinerne, kortlæsning og afstandsbedømmelse. Vi enedes om at forsøge at genoptage disse discipliner, i øvrigt i overensstemmelse med de gældende regler, ved næste års orienteringsløb.

Ole Halken

Dødsfald

GRAVES TRUELSEN

f. 11-3-46

d. 25-2-73

Fødselsdags- såvel som nekrologspalter plejer jo (i lighed med så meget andet stof i Soranerbladet) at være centreret omkring den ældre garde af soranere — dem, der er gammel-soranere i ordets virkelige og bogstavelige forstand. Dobbelt tragisk derfor, når en virkelig ungsoraner må figurere i denne kategori under rubrikken: mindeord — og ikke mindre tungt og uvirkeligt for den, der (i samme unge alder) må skrive dem.

Men Graves Truelsen (S'65) var på mange måder en soranerkammerat, der virkede hævet over alders- og generationsskel. Det var næsten, som om han under denne hans nu brat afsluttede løbebane på skole og universitet (hvor han netop stod for at skulle aflægge endelig eksamen — i semitisk filologi v/Århus Universitet — og tiltræde en helt igennem lovende fremtid) rent personligt havde tilegnet sig alle aldres og alle tiders bedste egenskaber: en afklaret modenhed, et roligt, næsten stoisk gemyt og sidst, men ikke mindst, en dybt assimileret og omfattende viden, der nu bagefter uden overdrivelse — hans specielle uddannelsesområde taget i betragtning — kan betegnes som et beklageligt fremtidstab for dansk forskning. Et længere studieophold ved det hebraiske universitet i Jerusalem sammen med sin unge hustru havde ydermere konsolideret hans fond af kundskaber såvel som af menneskelig erfaring. Men det er fremfor alt hans rige fond af jysk lune og farve — gennem-

syret som han var af sin hjemstavns særlige præg og holdning — der af os efterlevende klasse- og skolefæller vil bevares som et væld af kostelige minder — kernefuld og lysende karakterfast, som han altid fremtrådte. Sidst af alt ville hans medfødte — lige så jyske — beskedenhed og forkærlighed for (bevidst) »understatement« have tolereret disse linjer til hans uforbeholdne pris. Derfor alligevel — tilgiv, kære Graves, men savnet af dig vil føles usvækket fremover af dine forskellige gamle soranerkammerater, hvoriblandt står

dymygest din
Peter Oluf Brøndsted (S'65)

Gamle soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har rund fødselsdag i juni 1973:

1. *Christian Sophus Lindhard* (f. 1883), på Sorø Akademis Skole 1897–98.
1. Vognmand *Børge Correll* (f. 1913), Holbækvej 22 A, 4180 Sorø.
3. Stenhuggermester *Svante Persson* (f. 1898), c/o Følsgaard, Rosenlunden 15 A, 5000 Odense.
4. Rektor *Ejnar Sneskov* (f. 1913), A. P. Møllersvej, 5700 Svendborg.
5. *Axel V. Jacobsen*, vice-præsident (f. 1904), 627 Vest Hermosa Drive, San Gabriel, California 91775, USA.
5. Rektor *Torben Refn* (f. 1913), Stats-skolen, 8700 Horsens.
8. Repræsentant *Marius H. Humle* (f. 1888), Barsehøj 19, 2900 Hellerup.
8. *Bror van der Aa. Kühle* (f. 1913), Mount-Joy-Farm, Banhoek, Stellenbosch, Cape Province, South Africa.
9. Skibsfører *Dan V. Venslev* (f. 1923), Mørdrupvej 102, 3060 Espergærde.
10. *Arne Bluhme* (f. 1923), Åparken 5, 2600 Glostrup.
10. Kontorchef *Johan Hjarup* (f. 1923), Mosegård Park 64, 3500 Værløse.
11. Civilingeniør *Preben Kauffmann* (f. 1923), Hunga, Tonga Islands.
14. Repræsentant *Aage Juhl* (f. 1913), Vognmandsvej 9, 5800 Nyborg.
15. Dyrlæge, major *Bjørn Gierløff* (f. 1913), Kielstruplund 4, 3460 Birkerød.
16. Afdelingsbestyrer, agronom *Christian Stapel* (f. 1903), Ulrikkenborg Plads 1, 2800 Lyngby.
16. Kunstmaler *Einar Mogensen* (f. 1913), Kronprinsensvej 12, 2000 København F.
19. Kontorist *Kai Roy Frandsen* (f. 1903), Samsøgade 2¹, 2100 København Ø.
20. Skovfoged *Karl Geleff* (f. 1888), Mindet, Dybbøl Banke, 6480 Dybbøl.

25. Skoleinspektør *Eyvind Jacobsen* (f. 1913), Jernløse Realskole, 4420 Regstrup.

Hvis nogen kan oplyse noget om ovennævnte *Christian Sophus Lindhard*, født 1/6 1883 i Frue Sogn, København, som søn af drejermester Johan Heinrich Lindhard (1839-1901) og Elise Sophie Bjergager, hører A. Kann Rasmussen, Møllehøjgaard, Gerlev, 3630 Jægerspris (tlf. (03) 32 21 13) meget gerne derom.

Noter

Den soranske familie RAHBEEK gjorde Sorø ære i marts måned. JUST RAHBEEK (S 1910) blev den 28. marts dr. phil. på disputatsen »Dansk Militærpolitik fra tronskiftet i 1839 til krigens udbrud i 1848«. Promotionen fandt sted på Aarhus Universitet. Det bliver i familien, når MIKAEL RAHBEEK RØRTH (S 1961) også i marts blev dr. med. promoveret fra Københavns Universitet. Det er jo ikke normalt at blive dr. med., når man som Mikael Rørth er 29 år, og det er i sandhed helt enestående, når Just Rahbek i en alder af 80 år skriver doktordisputats.

I foregående nummer, der havde en forståelig strejkeforsinkelse, blev det i en note meddelt, at dette nummer ville indeholde referat fra generalforsamlingen og derfor først udkomme nogle uger efter 26. april. Planerne blev ændret bl. a. af hensyn til dette nummers meddelelse om Sorø-turen. Forhåbentlig når nummeret medlemmerne tilstrækkelig tidligt.

Adresseændringer bedes meddelt til
SORANSK SAMFUND: Kassereren

Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10
2860 Søborg
Tlf. (01) 69 11 44
Postgiro 1710

SORANERBLADET: Redaktion

Otto Fog-Petersen
Carl Plougsvej 27
3460 Birkerød
Tlf. 81 51 80

SORANERBLADET: Ekspedition

Erik Sanders
Snaptun
8700 Horsens

Palm Greisens Eff.

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

≡THOR-VASK≡

NÆSTVED
TELEFON 72 25 50

**SORØ
BOGHANDEL**
v/o. Nordentoft

Advokat

HARALD QVIST
Landsretssagfører

Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25
(01) 12 32 64

Lrs. G. Tage Nielsens eftf.

*SORANER! hvornår gik du sidst tur i Filosofgangen
med din kone?*

*Ring og hør prisen på vort
weekend-arrangement!*

Hotel POSTGÅRDEN (03) 63 22 22

**fiona
tapet**

gælder det SPHAGNUM så tal med

PINDSTRUP MOSEBRUG $\frac{1}{2}$

PINDSTRUP

8550 RYOMGÅRD

TLF.: (06) 39 61 00

Soraner-biografier 1901—60

Biografierne kan, efter skriftlig bestilling og så længe oplag haves, købes hos kassereren til følgende priser excl. porto og emballage:

Det *samlede værk* indbundet i et bind, kr. 150,-

Uindbundne *hæfter* af årgangene henholdsvis 1901—10, 1911—20, 1921—30, 1931—40, 1941—50, 1951—60 samt familieoversigten kr. 25,- pr. hæfte.

Soransk Samfund

kassereren civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10 . 2860 Søborg